నాకు నచ్చిన నా కథ

నా ఇల్లు

ఎందరో మెచ్చిన కథ

1970లలో అద్దె ఇంటి యజమానులు సవాలక్ష ఆంక్షలు విధించేవారు. చనిపోతే ఇల్లు మైల పెట్టాల్సొస్తుందని భయపడేవారు. ఒకసారి నర్సాపురంలో ఓ ముసలాయన్ని ప్రాణం వుండగానే ఇంటి బయటవేసిన గుడారంలోకి మార్చే వరకూ వూరుకోలేదు. ఆ సంఘటన ప్రభావంతో నివసించడానిగ్గాక పోయినా ప్రశాంతంగా చనిపోయేందుకైనా స్వంత ఇల్లు వుండాలన్పించింది. ఆ నేపథ్యంలో ఈ కథ రాశాను. అప్పట్లో రా.వి. శాస్త్రిగారు, వారి మిత్రులూ ప్రతినెలా వివిధ పత్రికల్లో వచ్చిన ఉత్తమ కథల గురించి పేర్కొనేవారు. ఆ నెలలో ఈ కథని వారు పేర్కొనడం మహద్భాగ్యం!

– సింహప్రసాద్

సెల్ : **98490 61668**

"ఒరేయ్ అబ్బాయ్! నేనూ, మీ నాన్నా మనూరెళ్ళి ఓ పదిరోజులుండి వస్తాం రా" నా తరపున శ్రీమతి అంది మా పెద్దబ్బాయి వాసుతో.

"ఎక్కడికి? ఆ పల్లెటూరికా?" వెటకారంగా అన్నాడు నవ్వుతూ వాసు.

మొఖం తిప్పేసుకున్నాను. కాని శ్రీమతి వూరుకోలేదు. "అక్కడికేరా. మీ నాన్నకి ఈ మహాపట్నంలో బొత్తిగా వూపిరాట్టం లేదు. ఓ వారం పది రోజులక్కడ వుండి వస్తే బావుంటుందనీ..."

"నాన్న ఆరోగ్యం ఎలావుందో తెలిసి కూడా నువ్వాయనకి వంత పాడితే ఎలాగమ్మా! ఆ పల్లెటూళ్ళో ఆయనకి ట్రీట్‌మెంటివ్వడానికి డాక్టరు కాదు కదా కాంపౌండరు కూడా దొరకడని నీకు తెలుసుగా. అయినా కాలక్షేపానికిక్కడ బోల్డన్ని బుక్కులూ, పార్కులూ, సినిమాలూ, సభలూ, ఉపన్యాసాలూ వున్నాయ్. అక్కడేమున్నాయ్ మట్టీ మశానం తప్ప?!"

"ఏమోరా! అవన్నీ మాకు తెలీవుగాని మనవాళ్ళంటూ వున్న పల్లెటూళ్ళో మనదంటూ వున్న ఇంట్లో వుంటే మీ నాన్నకీ నాకూ కూడా ప్రాణం హాయిగా వుంటుందనుకో. ఇక్కడ ఈ అద్దె కొంపల్లో ఈ వాతావరణంలో ఏదో ఇరుగ్గా వున్నట్టుందిరా"

నిజం చెప్పొద్దూ మా ఇల్లంటే నాకెంతో ఇష్టమని శ్రీమతికి తెలుసు. నా ఇష్టమే ఆవిడిష్టం. ఇప్పుడే కాదు, పెళ్ళైనప్పటినుంచీ అంతే!

"అదీ అలా చెప్పు. ఎలా అయితే లిక్కూ లిక్కూమంటూ బీసీనాటి ఓ పాడుపడిన కొంప కొన్నాడు కదా! దాని మీద దేర్ణం తిరిగుంటుంది. కదమ్మా?"

వాడి ఎత్తి పొడుపుకి నాకు చాలా బాధన్పించింది. వీడేకాదు. రెండో వాడూ అంతే. వాళ్ళకి నేను కన్నతండ్రినే అయినా వాళ్ళు నా మాటెప్పుడూ వినరు. అందుకు బాధలేదు గాని ప్రతి దానికీ నన్నూ, నా పనుల్నీ గేలిచేస్తుంటారు. అది తరాల అంతరాల ఫలితం కావొచ్చు. మా హొదాల తేడాల వల్లనూ అవ్వొచ్చు.

ఎంచేతంటే నేనో రిటైర్డ్ టీచర్ని. వాళ్ళు మంచి పొజిషన్లో వున్న ఉద్యోగులు. వాళ్ళ ప్రారంభ జీతమంత జీతం నేను రిటైరయ్యే ముందు కూడా తీసుకోలేదు. అంచేతే కాబోలు నాకంటే గొప్పగా ఫీలవుతూ 'నీకేం తెలుసోయ్ నువ్వో బ్రతకలేని బడిపంతులువీ' అన్నట్టు చూస్తారు, ప్రవర్తిస్తారు!

వాడి మాటలకు ఒళ్ళుమండి అంది నా భార్య "పాడుదో బీడుదో ఏదో మా శక్తి కొద్దీ కొన్నాం. ఆయనకి వాళ్ళ నాన్న రెక్కలే ఇచ్చారు. మీకాయన ఆ పాడుబడ్డ ఇల్లు ఇస్తారు. మీరు మీ పిల్లలకేం ఇస్తారో మేం చూళ్ళేక పోయినా మీరు చూడరా? అప్పుడు మీకు తెలిసిరాదా?!"

"ఈ మాత్రం దానికింత రాద్ధాంతం ఎందుకులే. అలాగే వెళ్ళండి. అక్కడ పది రోజులేం ఖర్మ. ఏకంగా ఓ సంవత్సరమే వుండి రండి ఎవరొద్దన్నారూ!" అనేసి వెళ్ళిపోయాడు విసురుగా వాసు.

వాడి మాటలకు నా మనస్సు చివుక్కుమన్న మాట నిజమే. కాని మొత్తానికి ఒప్పుకున్నందుకు సంతోషం వేసిందనే చెప్పాలి.

ఇప్పుడే కాదు ఆ ఇంటి వ్యవహారంలో మొదట్నుంటీ పిల్లలిద్దరూ కూడా నాకు వ్యతిరేకంగానే వున్నారు. ఇల్లు కొనడమో లేక ఓ చిన్న ఇల్లు కట్టడమో చేద్దామని నేను

అతికష్టం మీద సమకూర్చిన డబ్బు మీద ఇద్దరి దృష్టీ పడింది. ఎంతైనా ఎదిగిన కొడుకులు కదాని ఇల్లు కొనబోతున్నానని ఇద్దరికీ ఉత్తరం ముక్కరాస్తే తిరుగుటపాలో ఇద్దరూ వచ్చేశారు.

ఆ డబ్బుతో సైడ్ బిజినెస్ చేస్తాను నాకివ్వమంటూ పెద్దోడు కూర్చుంటే, మేముండే టౌన్లో స్థలం చీప్‌గా దొరుకుతోంది. ముందు ముందు రేటు బాగా పెరుగుతుంది. మంచి లాభదాయక మంటూ పట్టుబట్టాడు చిన్నోడు.

ఇద్దరూ ఇల్లు కొనడమంత వెర్రిపని ఇంకోటి లేదన్నారు. ఇల్లు కోసం పెట్టుబడి పెడితే ఆ విలువ అంతకంతకూ తగ్గిపోతుంది తప్ప ఏ రకంగానూ పెరగదనీ, లాభసాటికాదనీ లాభనష్టాలు బేరీజు వేసి మరీ చెప్పేరు. కాని నేను విన్లేదు.

ఫలితంగా గృహప్రవేశానికి పెద్దోడు రాలేదు. చిన్నోడు వచ్చేడు గాని 'సత్యనారాయణస్వామి వ్రతం చేద్దాం రారా' అంటే రాను పొమ్మని వీధి అరుగు మీద కూర్చున్న వూరివాళ్ళతో ఇల్లుకొని నేనెంత పొరబాటు చేశానో, అదెంత నష్టకరమో వివరిస్తూ కూర్చున్నాడు!

అయినా నేను బాధపళ్ళేదు. ఎంచేతంటే 'నా వాళ్ళు' అనుకోవడంలో ఎంత తృప్తీ, ఆనందం వున్నాయో, 'నా ఇల్లు' అనుకోవడంలోనూ అంతే ఆనందం వుంది. కాని వాళ్ళకి స్వంత ఇంట్లో వుండే ఆనందం ఆవశ్యకత అనుబంధం అర్థం గావు. నాకు స్వానుభవంతో ఆ విషయం తెలిసి వచ్చింది. గనుకనే రిటైరయ్యేక చేతిలో పడ్డ డబ్బుతో పుట్టి పెరిగిన పల్లెలో ఓ చిన్న ఇల్లు కొన్నాను.

నేనింత పట్టుదల వహించడం వెనుకో అనుభవపు ముద్ర వుంది.

ఇది ఇరవై ఏళ్ళ నాటి మాట. అప్పుడు మా పిల్లలిద్దరూ బాగా చిన్నవాళ్ళే. నేనో చిన్న టౌన్లో పన్చేస్తున్నాను. మాతో బాటు మా అమ్మగారు కూడా వుండే వారు. ఆవిడప్పటికే అరవై ఏళ్ళ ముసలావిడ. పైగా ఒకటే సుస్తీ.

సాధారణంగా టౌన్లో వుండే ప్రతి వుద్యోగస్తుల్లానే మేవూ ఓ అద్దెకొంపలో వుండేవాళ్ళం. అది కూడా నా జీతాన్ని లెక్కలోకి తీసుకుని కుదుర్చుకోవడం వల్ల ఓ రెండు గదులూ, వంటకో ప్రక్కన షెడ్డూ మాత్రం వున్న చిన్న పోర్షన్లో వుండే వాళ్ళం.

మా అమ్మ రోగిష్టి అని చెప్పేనుగా. నిజానికా ఒక్క మాటా చాలదు కూడానూ.

ఆవిడ మంచం మీద లేవలేకుండా వుండేది. మలం, మూత్రం అన్నీ మంచం మీదే. అంచేత ఆవిడకో గది కేటాయించేశాం. అయినా ఆ వాసననీ అదీ భరించడం చాలా కష్టమయ్యేది. తలచుకుంటే ఇప్పటికీ కంపరం పుట్టడమే గాక పగవాళ్ళకుక్కూడా అలాంటి స్థితి రాకూడదన్పిస్తూంటుంది.

ఏమైనా మాకు తప్పదు గనుక పక్క పోర్షన్లవాళ్ళూ, ఇంటిగల వాళ్ళూ ఎంత మొఖం మీదే విసుక్కున్నా, సణుక్కున్నా అన్నీ మౌనంగా తలొంచి భరించేవాళ్ళం!

ఇక్కడ మా ఆవిడ గురించో ముక్క చెప్పడం చాలా అవసరం. మా అమ్మకింత అనారోగ్యంగా వున్నా మా అక్క ఎక్కువగా చూట్టానికైనా వచ్చేది కాదు. వచ్చినప్పుడైనా ముళ్ళమీద కూర్చున్నట్టుండేది. మొఖం చూపించి మొక్కుబడి తీర్చుకున్నట్లు వెళ్ళిపోయేది తప్ప ఎన్నడూ మా అమ్మగారి పక్కబట్ట మార్చి ఎరుగదు. ఆ వచ్చిన ప్రతిసారీ మా అమ్మ దగ్గర బంగారం లేదని ఇదయ్యేది!

పాపం మా ఆవిడే అన్నీ చేసేది. చిన్న పిల్లలకి చేసినట్టు అన్నీ ఎత్తిపోసేది. స్నానం చేయించి బట్ట కట్టేది. ఇప్పుడేలోకాన వుందోగాని పోయే ముందనేది మా అమ్మ మా ఆవిడ చేతులు పట్టుకుని "నేనూ ఓ కూతుర్ని కన్నాను కాని అది నా కూతురు కాదమ్మాయ్, నువ్వే నా కూతురువి. నీకేమైనా ఇచ్చి పోదామంటే కాసు బంగారం కూడా లేదు ఒంటి మీద!" అని బాధపడేది. మా ఆవిడ చేసిన సేవకు ఆ ఒక్క కితాబు చాలు.

ఒకరోజున మా అమ్మగారి పరిస్థితి మరీ క్షీణించింది. పోయే ప్రాణం వచ్చే ప్రాణంలా వుంది. ఎగశ్వాసల్లో కొచ్చేసింది. డాక్టరు కూడా ఆ రాత్రి గడిస్తే గొప్ప అన్నాడు.

మరీ వార్తెలా తెలిసిందో ఏమో మా ఇంటిగలావిడొచ్చి ఆవిడ్ని బయట పెట్టేయండి లేకపోతే ఇల్లు కాళీ చెయ్యండంటూ పీకలమీద కూర్చుంది. ఇప్పుడింత అర్ధాంతరంగా ఖాళీ చెయ్యమంటే ఎలా అని బ్రతిమాల్తే - ఆవిడ్ని బయట పెట్టేయండి పోనీ. ఇంట్లో చచ్చిపోతే మళ్ళీ ఈ ఇంట్లో అద్దెకి వుండటానికి జడుస్తారని - పట్టుబట్టింది.

ఇక తప్పేదేముంది? అది ఎంత అమానుషమన్పించినా మరో మార్గాంతరం లేక మా ఇంటి ముందు రోడ్డు ప్రక్కన రెండు మూడు తాటి ఆకుల్తోనూ ప్రక్కల్న పాత దుప్పట్లతోనూ చిన్న గూడులా వేసి అందులో పడుకోబెట్టాం.

వెంటనే పోయివుంటే బాగానే వుండేది. కాని అక్కడే రోడ్డు ప్రక్కనే మూడు రోజులపాటు తీసుకుని తీసుకుని చనిపోయింది!

మా అమ్మ కళ్ళల్లోంచప్పుడు మౌనంగా వరదలైపారిన కన్నీళ్ళు గుర్తు కొస్తే ఇప్పటికీ అన్పిస్తూంటుంది - స్వంత ఇల్లు లేని బ్రతుకూ ఒక బ్రతుకేనా అని!

అవును మరి, మాకు అప్పుడే గనుక ఏ గుడిసో వుండి వుంటే ఎంతో ఇదిగా చూసి సేవ చేసిన మేం అంతిమ క్షణాల్లో ఆవిడ్నలా రోడ్డుపక్క కీడ్చెయ్యాల్సిన దుర్గతి పట్టేది కాదు. అందుకే అన్పిస్తూంటుంది కనీసం వుండటానిగ్గాక పోయినా చావడానికైనా స్వంతానికో ఇల్లు వుండాలని!

అంచేత ఒకరకంగా మంకుపట్టుదలతోనే స్వంత ఇల్లు ఏర్పరచుకోవడమే నా జీవతధ్యేయంగా శ్రమించి కృషిచేసి కూడబెట్టి ఇల్లు కొన్నాను. అవును మా కోసమే కొన్నాను. నేను పడ్డ యమబాధ రేపు మా పిల్లలు మా గురించి పడకూడదనే ముందు చూపుతోనే కొన్నాను.

కాని వాళ్ళు నన్నపార్థం చేసుకున్నారు. అలా అని నేనెందుకంత పట్టుదలగా వున్నానో అప్పుడూ ఇప్పుడూ కూడా వాళ్ళతో చెప్పలేదు. చెప్పలేను కూడా. ఎంచేతంటే నేనెంత మేస్టర్నైనా ఆ విషయం గురించి వాళ్ళకి వివరించి చెప్పగల మాటలు నా దగ్గర లేవు. ఇవాళ గాకపోయినా రేపైనా అద్దెకొంపల్లోని అగచాట్లూ, స్వంత ఇంటిలోని సౌలభ్యం వాళ్ళకు తెలియకపోతాయా అని ఆశ!

మొత్తానికేమైతేనేం పల్లెటూరు వెళ్ళడానికీ, అక్కడి మా ఇంట్లో కొన్నాళ్ళుండి రావడానికీ పెద్దబ్బాయి ఒప్పుకున్నాడు గనుక ఇక అట్టే ఆలస్యం చెయ్యకుండా మా ఆవిడా, నేనూ ప్రయాణమయ్యాం.

మీ ఆరోగ్యం జాగ్రత్త - మందులవీ వాడుతూండంటూ పదే పదే హెచ్చరించాడు వాసు మమ్మల్ని రైలెక్కిస్తూ.

వాడి హెచ్చరికకి కారణం లేకపోలేదు. మరేనాటి పాపమో, ప్రారబ్ధమో గాని నా ఒళ్ళంతా బాగా నీరు పట్టేసింది. గుండెకాయలో కూడా. దానికి తోడు నాకు తరచూ చలిజ్వరం వస్తూంటుంది. పైగా పశ్చిమాద్రికి చేరిన వయస్సు! ఇక నా ఆరోగ్యం గురించి చెప్పాల్సిందేముంది?!

అంతవరకూ పట్నంలో ఆ ఇరుకు ఇళ్ళల్లో కుంచించుకుపోయిన మనుష్యుల మధ్య ప్రాణంలేని గాలి పీలుస్తూ కొంపలేవో ముంచుకుపోతున్నట్టు హడావిడిగా పరుగెత్తే

మోటారు వాహనాల ధ్వనులు భరిస్తూండటం అలవాటైన మాకు పచ్చని చేలూ, పారే ఏరూ, నవ్వే చెట్లూ, నోరారా పలకరించి మంచీ చెడ్డా కనుక్కునే మనుష్యులూ, పల్లె సజీవ వాతావరణమూ అదీ మాకెంతో హాయినీ ఆహ్లాదాన్నీ కలిగించింది. ఊపిరి సలపని లోకం నుండి సువిశాల ప్రదేశంలో కొచ్చినట్టుగా వుంది. పంజరం నుండి తప్పించుకుని దిగంతాల కెగిరిన పక్షి హృదయంలా వుంది.

అసలు నేను రిటైరవ్వగానే మేమిద్దరం వచ్చి ఇక్కడే వుండిపోదామనుకున్నాం గాని మా పిల్లలు ఒప్పుకోలేదు. ఒక్కొక్కరి దగ్గరా ఆరేసి నెలల చొప్పున వుండమంటూ పట్టుబట్టడంతో ఒప్పుకోక తప్పలేదు. అలా అని ఇంటికి తాళం వేసి పోవడం ఇష్టంలేక ఇంట్లో దీపం పెట్టి ఇంటిని జాగ్రత్తగా చూస్తే చాలని ఓ మాస్టారికి నామినల్ రెంట్‌కిచ్చాం. ఆయనీ మధ్య ట్రాన్స్‌ఫరై పోవడంతో ఖాళీ చేసేశాడు. అప్పట్నుంచీ మళ్ళీ ఇంకొకళ్ళకివ్వడం పడలేదు. మేం ఇలా ప్రయాణం పెట్టుకోవడానికి ఇల్లెలా వుందో అన్నదీ ఓ ముఖ్య కారణమే.

ఏమైనా ఇల్లు బాగానే వుంది. వెళ్ళిపోయిన మాష్టారుకి పిల్లల్లేక పోవడం వల్ల కాబోలు శుభ్రంగానే వుంది. వాళ్ళు ఖాళీ చేసి రెండు నెలలైనందున ఇంటినిండా దుమ్మూ బూజూ పేరుకునుంది. ఒకటి రెండు గబ్బిలాలు కూడా తిరుగుతున్నాయ్.

వచ్చిన రెండ్రెజులకే అంతా దులిపించి ముగ్గులు పెట్టించాం. ఇప్పుడు ఇల్లు అద్దంలా కళకళలాడుతోంది. కాని గోడలు మాత్రం కాస్తరంగు వెలిశాయ్. ఎప్పుడో గృహ ప్రవేశానికి హడావిడిగా వేయించిన వెల్ల తప్ప మళ్ళీ ఇంతవరకూ ఇంత సున్నం గోడ మొఖాన కొట్టిన పాపాన పోతేగా!

ఆ మాటే అన్నాను శ్రీమతితో. "చెరో పాతికా పంపమని రాస్తాను. వెల్ల వేయించెయ్యొచ్చు. పన్లోపని పెంకు కూడా నేయించేస్తే బాగానే వుండ్ను గానీ..."

"అబ్బాయిలు కోప్పడతారేమోనండీ"

నేను మాట్లాడలేదు. ఎంచేతంటే వాళ్ళు కోప్పడటమే కాదు కసురు కుంటారు కూడాను. కానీ ఇంట్లో నాలాంటి పేషంట్ వున్నప్పుడు ఏ క్షణాన్నైనా "ఫాదర్ సీరియస్ - స్టార్ట్ ఇమీడియట్లీ" అని టెలిగ్రాం వెళ్ళొచ్చు. వాళ్లొచ్చేసరికి గుప్పెడు ప్రాణమూ అనంతవాయువుల్లో కలిసి పోనూవచ్చు. అప్పుడిహ త్వరగా అంత్యక్రియలు జరిపించెయ్యడం తప్ప గత్యంతరం వుండదు.

ఆ కర్మకాండంతా ఇక్కడే జరపాల్సొస్తుంది గనుక చిన్న కార్యానిగ్గాకపోయినా పెద్దకార్యానికైనా ఇల్లు బాగు చేయించక తప్పదు. అప్పటికప్పుడు దానిక్కూడా డబ్బు సర్దుకోవడం త్వరగా పని చేయించడం వాళ్ళకి సాధ్యమయ్యే పని కాదు. అలా అని బంధువులు పదిమందీ వస్తారు గనుక ఇంటినలా వదిలెయ్యనూ లేరు. అంచేత ఆ పనులేవో ఇప్పుడే కానిచ్చేస్తే వాళ్ళకేం ఇబ్బంది వుండదని నా గొడవ!

ఏమైనా రాయడానికే నిశ్చయించుకుని డబ్బు పంపమంటూ వుత్తరాలు రాశాను పిల్లలిద్దరికీ.

"వయస్సు మీరే కొద్దీ చాదస్తం పెరిగిపోతోంది" అని చిన్నోడూ, "పోతూ పోతూ ఆ ఇంటిని కూడా పట్టుకుపోయేట్టున్నారు చూస్తోంటే" అని పెద్దబ్బాయిీ సన్నగా మందలిస్తూనే డబ్బు పంపారు.

నవ్వుకున్నాను. ఇవాళగాకపోయినా రేపైనా వాళ్ళకి నేనెందుకు చేశానో తెలీక పోతుందా!

ఓ నెల రోజులు గి(రున తిరిగి పోయాయ్. బంధువుల్తో, స్నేహితుల్తో పరిచయస్తుల్తో కలిసి కాలం వెళ్ళబుచ్చుతోంటే ఏదో తెలీని వుత్సాహం కలుగుతోంది. మరేదో తృప్తి లభిస్తోంది!

రోజూ సాయం సంధ్యావేళ ఏరు వేపో, మామిడి తోటల్లోకో షికారు కెళు తుండేవాణ్ని! ఇక మా ఆవిడ సంగతి చెప్పేదేముంది. ఇరుగమ్మా పొరుగమ్మల్తో కలిసి ఒకటే పోచికోలు కబుర్లు రాత్రీ పగలూ!

మరి గాలిమార్పు వల్లనో లేకపోతే నా రోగం తీరే అంతేనో తెలీదు గానీ హఠాత్తుగా ఓ రోజున నన్ను మంచం మీద పడేసింది. ఆ పడెయ్యడం టైఫాయిడ్‌లోకి మార్చిగాని వదలలేదు.

పిల్లలకి ఉత్తరాలు రాయమని మా ఆవిడ పోరసాగింది. రాస్తాన్లే అంటూ చాలా రోజులు నాన్చాను. ఈ కాసిని ప్రాణాలూ పోయేక వాళ్ళెలాగూ రాక తప్పదు. మళ్ళీ ఇప్పుడే ఎంతో దూరాన వున్న వాళ్ళని అవస్థ పెట్టడం ఎందుకూ అని వూరుకున్నాను గాని పరిస్థితి విషమించిందని నాకూ తెలిసిపోయింది.

ఈ ముసలి తనంలో పద్దెనిమిది లంఖణాలు చేసి ఇంకా ప్రాణంతో వున్నానూ అంటే ఆశ్చర్యకరమే మరి! ఇప్పుడ్నాకు కూర్చోగల శక్తి కూడా లేదు. గ్లూకోజూ, పళ్ళరసాలూ అవీ ఎక్కడో వేళ్ళని పట్టుకు వ్రేలాడుతున్న ప్రాణాన్ని కాపాడుతున్నాయనుకుంటాను. అసలే ఒళ్ళంతా నీరు పట్టిందేమో నా పరిస్థితి మరీ ఆందోళనకరంగా మారింది. బహుశా నా ఆయుష్షింక రోజుల్లోనే వుందన్పిస్తోంది. అందుకే పిల్లలిద్దరికీ నాకు ఒంట్లో బావుండలేదనీ, శలవు దొరికితే ఓసారి వచ్చి చూసి వెళ్ళమనీ ఉత్తరాలు రాయించాను.

ఏ క్షణంలో ఉత్తరం రాయించానో గాని అప్పట్నుంచీ నా చూపులు వీధి గుమ్మానికి అంటుకుపోయాయి. వాళ్ళని కడసారిగా చూడకుండానే పోతానేమోనని ఒకటే బెంగగా వుంది.

ఇక నా శ్రీమతి వంక చూస్తే చాలు దుఃఖం వెల్లువలా పొంగివస్తోంది. ఒకటా రెండా ముప్పయ్యేళ్ళు ఆత్మీయ స్నేహితుల్లా కలసి వున్నాం. కష్టసుఖాల్ని కలబోసి పంచుకున్నాం. మంచి వచ్చినా, చెడ్డ వచ్చినా, పొంగినా, కృంగినా అన్నీ కలిసే అనుభవించాం. అలాటిదిప్పుడు తనని ఒంటరిగా వదిలేసి నా మానాన నేను వెళ్ళి పోతున్నాను...!

ఆ మాట తలచుకుంటే చాలు గుండెల్ని ఉక్కు హస్తాలతో పిండేస్తున్నంత బాధ! దానికి తోడు ముత్తైదువగా పోవాలని పదే పదే అంటూండేది పిచ్చిది! ఆఖరికి దేవుడికి మొక్కినా రెండే కోరేది. ఒకటి నేనూ పిల్లలూ క్షేమంగా వుండాలనీ, రెండు ముత్తైదువుగా తనువు చాలించాలనీనూ! అలాటిది... రేపు దాన్ని పిల్లలూ, కోడళ్ళూ ఎలా చూస్తారో ఏమో!

నా కళ్ళు అశ్రుపూరితాలయ్యాయి. తుడుచుకోవడానికి చేతుల్లేవడం లేదు. అది గమనించిన శ్రీమతి నా కళ్ళు తుడిచి బావురుమంది.

ఆమెని ఓదార్చగల శక్తి ఆ దుఃఖానికి ఆనకట్టవెయ్యగల స్థైర్యమూ నాకిప్పుడు కొంచెం కూడా లేవు!

నేను భయపడుతున్నట్లుగానే అంతిమ క్షణాలు చేరువయ్యాయ్. అందుకు ప్రత్యక్ష నిదర్శనం నా అసహాయ స్థితే. మాట పడిపోయింది. ఊపిరి పీల్చుకోవడం కష్టంగా వుంది. శరీరాంగాలేవీ నా స్వాధీనంలో లేవు. నీటిలో పడ్డ ఎలుకలా కొట్టుకుంటున్నాను... కాని పిల్లలు... పిల్లలింకా రా... లే... దు...!

"టెలిగ్రాము ఇవ్వండి. ఇంకోరోజు గడిస్తే అదృష్టమే" డాక్టర్ అంటున్నాడు.

శ్రీమతి ఘొల్లుమంది. ఎవరో ఎవర్నో టెలిగ్రామ్స్ ఇవ్వడానికి పట్నం పంపారు. వాళ్ళతో సంబంధం లేనట్టు కట్టెలా కదలక మెదలక పలుకక పలుకరించలేక, కడకు కళ్ళతోనైనా సైగ చెయ్యలేక శవంలా పడి వున్నాను.

మెల్లగా నా పరిస్థితి క్షీణించిపోతోంది. నేను పుట్టింది లగాయితూ కొట్టుకుని కొట్టుకుని అలసిపోయిందేమో గుండె తాయితీగా విసుగ్గా అసహనంగా కొట్టుకుంటోంది!

నేను అనుమానిస్తూ వచ్చినట్టు ఏ పిల్లల్దగ్గరుండగానో పోకుండా నేను కొన్న నా ఇంట్లో ఆఖరి శ్వాస వదలడం నాకు తృప్తిగానే వున్నా పిల్లల్ని చూడకుండానే పోతానేమోనని తీరని వ్యధగా, ఆందోళనగా వుంది!

"వచ్చేశారు" ఎవరో అరిచారు.

నాకు చాలా ఆనందం వేసింది. ఉత్సాహం వురకలేసింది. నరనరంలోనూ మిగిలివున్న శక్తినంతా పోగుజేసుకుని అతి కష్టం మీద కొంచెంగా తలతిప్పి చూసాను.

పిల్లలూ, వారి భార్యా బిడ్డలూ!

మా అబ్బాయిలిద్దరూ దాదాపు ఏడుస్తున్నంత పనిచేస్తూ వచ్చి నా మంచం మీద కూర్చుని నా చేతుల్ని తమ చేతుల్లోకి తీసుకుని "ఎలా వుంది నాన్నా!?" అన్నారు ఆందోళనగా.

అప్రయత్నంగా నా కళ్ళు చెమర్చాయ్. నా హృదయం ఆర్ద్రమయింది. కనీసం వీళ్ళ కోసమైనా మరికొన్ని రోజుల పాటు బతికితే బావుడ్ననిపించింది. కాని నా గడువైపోయింది! కనీసం ఓదార్చడానిక్కూడా వీల్లేకుండా నోరుపడి పోయింది. ఇంతకంటే నరకం ఏముంటుంది ఎవరికైనా?

వాళ్ళేదేదో మాట్లాడుకుంటున్నారు. డాక్టరు గురించీ, అతడు చేసిన వైద్యం గురించీ, నేను మంచం పట్టినప్పట్నుంచీ జరిగిన సంఘటనల గురించీనూ.

నాకూ ఓ రెండు ముక్కలు చెప్పాలనుంది. ఏ దేవుడైనా కరుణించి రెండే రెండు నిమిషాల సేపు నాకు మాటిస్తే "మీ అమ్మని జాగ్రత్తగా చూస్తుండంర్రా, ఈ ఇంటిని అమ్మెయ్యకంర్రా" అని చెప్పాలని ఎంతో ఇదిగా వుంది కాని వరమివ్వడానికి ఏ దేవుడూ నాక్కన్పించేంత దూరంలో లేదు!

ఎడతెగని ఆలోచనల వల్లనో, ఆవేదన వల్లనో ఏమోగాని విపరీతమైన ఆయాసంగా వుంది. ఊపిరి ఆడటం లేదు. రొమ్ము ఎగిసెగిసి పడుతోంది...!

"దీపం ఆరే ముందు వెలిగే వెలుగే అది. స్పష్టంగా కన్పించడం లేదూ! మంచం మీంచి దించేస్తే సరి" ఎవరో అన్నారు.

ఆడవాళ్ళ ఏడుపు స్థాయి పెరిగింది.

ఏదేదో అనుకుని నన్ను మంచం మీంచి దించి చాపమీద పడుకో బెట్టారు.

గుండెలెందుకో మూలిగాయ్. పోనీలే అన్పించింది. పోతూ పోతూ ఈ పట్టింపులేమిటన్పించింది. మొత్తానికి ఈ ఇంట్లోనే... నా స్వంత ఇంట్లోనే వూపిరి విడుస్తున్నాగా - అన్పించింది. మా అమ్మ అంతిమ క్షణాల్లో రోడ్డు పక్కన దిక్కులేని దాన్లా అనుభవించిన నరక యాతనతో పోలిస్తే నేను చాలా చాలా అదృష్ట వంతుడ్నన్పిస్తోంది...!

ఆ ఊహ ఎంతో సంతోషం కలిగిస్తోంటే కడసారిగా ఇంటినోసారి చూస్తే బావుండునని గుండె కొట్టు మిట్టాడుతోంది. కాని రెప్పలు..... అదేవిటి బరువుగా..అబ్బా...ఇన్నాళ్ళూ ఇంత బరువైన రెప్పల్నెలా భరించాను? ఏమిటో వూపిరి... గాలి... అబ్బా అబ్బా అందటం లేదు.... నవ రంధ్రాలన్నీ ఒక్కొక్కటిగా మూసేస్తున్నట్టు... కాని... ఎక్కడా యముని మహిషపు లోహపు గంటల సవ్వడులు విన్పించవేం?

"ఒళ్ళు చల్లబడిపోయిందిరా" ఎవరో అన్నమాటలు గుసగుసలుగా చెవిలో పడ్డాయ్.

"తులసిరసం అందుకోండి" ఇంకెవరో అంటున్నారు ఆదుర్దాగా.

"ఏమీ అనుకోనంటే ఓ మాటరా అబ్బాయ్! ఇప్పుడు ఇంట్లో ప్రాణం పోతే నక్షత్రం మంచిది కాదు గనుక కొన్నాళ్ళు ఇంటిని మైల పెట్టాల్సుంటుంది. అందుకని బయట దొడ్లో పడుకోబెడితే... ఇంక ప్రాణం క్షణాల మీదే వుంది మరి..."

ఒరేయ్! నన్ను బయటకీడ్చెయ్యమంటున్నావుట్రా? తాడు కట్టి ఈడ్చి పారెయ్యడానికి నేను కుక్కననుకున్నావుట్రా? ఇది నా ఇల్లు. నా కష్టార్జితంతో కొన్నాన్రా. నా ఇంట్లో చచ్చే హక్కు కూడా నాకు లేదట్రా? నీ మైలా నీ పీడా పాడు గాను! అబ్బా...!

అంతమాటన్న ఆ మహానుబావుడ్నోసారి చూస్తే బావుణ్ణు. కాని... రెప్పలు... లేవడం లేదు. పోనీలే పోతూ పోతూ ఆ పాపిష్టివాణ్ని చూట్టం ఎందుకూ? ఇదేవిటి నన్ను తీసుకుపోతున్నారు. నన్ను బయటికీడ్చేస్తున్నారెవరూ? ఒరేయ్! ఒరేయ్! ఇంట్లోంచి నన్ను ఈడ్చేస్తూ నంగనాచి ఏడ్పులేడుస్తారెందుకురా దొంగ నా కొడుకుల్లారా...!

దేవుడూ! నన్ను త్వరగా తీసుకుపోవయ్యా. నా ఇంట్లోంచి నన్ను బయటికీడ్చేశాక... నేను బ్రతికుండగానే నాకింట్లో స్థానం లేకుండా చేశాక ఇక నేను ఒక్క క్షణం కూడా బ్రతక్కూడదు గాక కూడదు....

అదిగో ఏదో అంటున్నారు. నోటిని తెరవజూస్తున్నారు...

తులసిరసం పోస్తారా? వద్దురా పాపాత్ములారా నాకేం వద్దు. మిమ్మల్ని చూట్టమే పాపంరా. పోతాను. మరో 'ఇల్లు'ని వెదుక్కుంటూ మరో లోకం వెళ్ళిపోతాను. వూహూ తాగను గాక తాగను... కాని.... శ్రీమతి పోస్తున్నట్లుంది తులసిరసం.... అయినా సరే తాగను. నన్ను ఈడ్చేస్తుంటే ఏమన్నది గనుక?! బ్రతికున్నన్నాళ్ళే ప్రేమలూ, విలువలూ, అభిమానాలూ! చచ్చేక... కానీ నేనింకా చావలేదే! బహుశా చస్తాననేమో చచ్చిపోయినట్లు చూస్తున్నారు!

అబ్బా! ఎవఁడ్రా గొంతు పిసుకుతోందీ? నా గుండెల మీద ఉక్కు పాదాలతో తొక్కుతోందెవఁడ్రా? అబ్బా - అమ్మా - నా ప్రతి అణువూ నా స్వాధీనం తప్పి... అమ్మా అనుకోవడానిక్కూడా శక్తిలేదు... ఇంక శక్తి ఎందుకులే. వాళ్ళ దృష్టిలో నా బతుక్కి అర్థం లేదు. నేనిప్పుడు మృత్యు గాఢ పరిష్వంగం కోసం ఎదురు చూడాలి. ఎలాగూ ఇన్నేళ్ళూ కలవరించిన ఇంటి నుంచి బయిటికీడ్చేశారు. ఇక మిగిలిన ఈ ఇల్లునీ, ఈ లోకాన్నీ కూడా విడిచి కొన్నిక్షణాల్లో వెళ్ళిపోతున్నందుకు సంతోషించాలి... అంతేనా?!

* * *

(విపుల. అక్టోబర్ 1980.

పునర్ముద్రణ : నవ్య, అక్టోబర్ 27,2010)